

Z A K O N

O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDIJAMA

Član 1.

U Zakonu o sudijama („Službeni glasnik RS”, br. 116/08, 58/09 – US, 104/09, 101/10, 8/12 – US, 121/12, 124/12 – US, 101/13, 111/14 – US, 117/14, 40/15, 63/15 – US, 106/15, 63/16 – US i 47/17), u članu 24. stav 2. posle reči: „sudu” dodaju se reči: „vodeći računa o složenosti predmeta”.

Član 2.

U članu 30. stav 4. reči: „Visoki savet sudstva” zamenjuju se rečima: „Etički odbor, kao stalno radno telo Visokog saveta sudstva,”.

Posle stava 4. dodaje se novi stav 5. koji glasi:

„Etički odbor dužan je da najmanje jednom godišnje dostavlja Visokom savetu sudstva izveštaj o svom radu i primeni Etičkog kodeksa.”

Dosadašnji st. 5. do 8. postaju st. 6. do 9.

Član 3.

U članu 37. stav 5. reč: „pet” zamenjuje se rečju: „šest”.

Član 4.

Član 63. briše se.

Član 5.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o izmenama i dopunama Zakona o sudijama sadržan je u članu 148. stav 3. Ustava kojim je, između ostalog, predviđeno da se postupak, osnovi i razlozi za prestanak sudijske funkcije uređuju zakonom.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Predlaganjem ovog zakona preduzimaju se neophodni koraci u ispunjavanju preuzete obaveze iz međunarodnih akata preporuka Grupe država Saveta Evrope za borbu protiv korupcije (GRECO), kao i aktivnosti iz Revidiranog akcionog plana za Poglavlje 23 – Pravosuđe i osnovna prava.

GRECO je preporučio u okviru Četvrtog evaluacionog kruga u Preporuci VI da sistem ocenjivanja rada sudija bude revidiran: uvođenjem kvalitativnih kriterijuma i ukidanjem pravila da nezadovoljavajući rezultati vrednovanja sistematski vode ka razrešenju dotičnih sudija.

Revidiranim akcionim planom za Poglavlje 23 – Pravosuđe i osnovna prava predviđeno je da se izmeni Zakon o sudijama i Zakon o Visokom savetu sudstva u cilju propisivanja Etičkog odbora kao stalnog radnog tela Visokog saveta sudstva, propisivanja nadležnosti Visokog saveta sudstva za donošenje Poslovnika o radu Etičkog odbora i propisivanja obaveze izrađivanja izveštaja o radu Etičkog odbora Visokog saveta sudstva o poštovanju odredaba Etičkog kodeksa.

III. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENJA

Članom 1. Nacrta zakona predviđeno je da se poveravanje predmeta u rad sudiji zasniva na složenosti predmeta koja obuhvata objektivne kriterijume: broj stranaka i ostalih učesnika u postupku (umešača, svedoka, veštaka), poštovanje rokova za sudske radnje i dr.

Članom 2. Nacrta zakona predviđeno je da Etički odbor, kao stalno radno telo Visokog saveta sudstva, odlučuje o tome koji su postupci oprečni dostojanstvu i nezavisnosti sudije i štetni po ugled suda na osnovu Etičkog kodeksa, kao i dužnost Etičkog odbora da najmanje jednom godišnje dostavlja Visokom savetu sudstva izveštaj o svom radu i primeni Etičkog kodeksa, radi realizacije aktivnosti 1.2.2.5. iz Revidiranog akcionog plana za Poglavlje 23 – Pravosuđe i osnovna prava – Izmena Zakona o sudijama i Zakona o Visokom savetu sudstva u cilju propisivanja Etičkog odbora kao stalnog radnog tela Visokog saveta sudstva, propisivanja nadležnosti Visokog saveta sudstva za donošenje Poslovnika o radu Etičkog odbora i propisivanja obaveze izrađivanja izveštaja o radu Etičkog odbora Visokog saveta sudstva o poštovanju odredaba Etičkog kodeksa.

Članom 3. Nacrta zakona izmenjen je član 37. Zakona o sudijama radi usklađivanja sa ostalim odredbama Zakona.

Članom 4. Nacrta zakona usklađuje se Zakon sa Mišljenjem broj 17 Konsultativnog veća evropskih sudija u kojem se između ostalog navodi: „Načela stalnosti funkcije i nepremestivosti predstavljaju ključne elemente sudske nezavisnosti i moraju se poštovati. Stoga, sudija ne bi trebalo da se razrešava funkcije samo zato što je dobio negativnu ocenu. Do razrešenja treba da dođe samo u slučaju teških disciplinskih ili krivičnih prekršaja ili gde je neizbežan zaključak postupka vrednovanja da je sudija nevoljan ili nesposoban da obavlja svoje dužnosti u skladu sa minimumom prihvatljivih standarda, na osnovu objektivne procene.”

Članom 5. Nacrta zakona predviđeno je stupanje na snagu Zakona.

IV. FINANSIJSKA SREDSTVA POTREBNA ZA PRIMENU ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbediti finansijska sredstva u budžetu Republike Srbije.

PREGLED ODREĐABA ZAKONA O SUDIJAMA KOJE SE MENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUJU

Raspodela predmeta slučajem

Član 24.

Sudija predmete prima prema redosledu nezavisnom od ličnosti stranaka i okolnosti pravne stvari.

Sudiji se predmeti poveravaju na osnovu rasporeda poslova u sudu VODEĆI RAČUNA O SLOŽENOSTI PREDMETA, u skladu sa Sudskim poslovníkom, prema redosledu unapred utvrđenim za svaku kalendarsku godinu, isključivo na osnovu oznake i broja predmeta.

Niko nema prava da sudska veća obrazuje i predmete dodeljuje mimo rasporeda poslova i redosleda prijema predmeta.

Član 30.

Sudija ne može biti na funkcijama u organima koji donose propise i organima izvršne vlasti, javnim službama i organima pokrajinske autonomije i jedinica lokalne samouprave. Sudija ne može biti član političke stranke, niti politički delovati na drugi način, baviti se bilo kojim javnim ili privatnim plaćenim poslom, niti pružati pravne usluge ni davati pravne savete uz naknadu.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, sudija može biti član organa upravljanja institucije nadležne za obuku u pravosuđu, na osnovu odluke Visokog saveta sudstva, u skladu sa posebnim zakonom.

Sa sudijskom funkcijom nespojive su i druge službe, poslovi i postupci koji su oprečni dostojanstvu i nezavisnosti sudije ili štete ugledu suda.

~~Visoki savet sudstva~~ ETIČKI ODBOR, KAO STALNO RADNO TELO VISOKOG SAVETA SUDSTVA, odlučuje koji su postupci oprečni dostojanstvu i nezavisnosti sudije i štetni po ugled suda, na osnovu Etičkog kodeksa.

ETIČKI ODBOR DUŽAN JE DA NAJMANJE JEDNOM GODIŠNJE DOSTAVLJA VISOKOM SAVETU SUDSTVA IZVEŠTAJ O SVOM RADU I PRIMENI ETIČKOG KODEKSA.

Sudija može, van radnog vremena, da se bez posebnog odobrenja bavi nastavnom i naučnom delatnošću, uz naknadu.

U slučajevima određenim zakonom, sudija može, u toku radnog vremena, da obavlja nastavnu i naučnu delatnost u instituciji nadležnoj za obuku u pravosuđu.

Sudija može u toku radnog vremena, po odobrenju predsednika suda, da učestvuje u radu stručnih tela obrazovanih u skladu sa posebnim propisima i radnih grupa za izradu zakona i drugih akata.

Sudija može biti upućen na studijsko, odnosno drugo stručno putovanje u inostranstvo, na osnovu odluke Visokog saveta sudstva, uz pribavljeno mišljenje predsednika suda, pri čemu se posebno uzimaju u obzir ocene o radu iz ličnog lista sudije, kao i poznavanje stranog jezika.

Osnovna plata

Član 37.

Sudija ima pravo na platu sudije suda za koji je izabran.

Plata sudije određuje se na osnovu osnovne plate.

Osnovna plata određuje se množenjem koeficijenata za obračun i isplatu plata sa osnovicom za obračun i isplatu plata.

Osnovica za obračun i isplatu plata sudije utvrđuje se Zakonom o budžetu.

Koeficijent za obračun i isplatu plate određuje se time što se svaki sudija razvrstava u jednu od ~~pet~~ ŠEST platnih grupa.

Osnovna plata, prema ovom zakonu, jeste vrednost u koju se ne uračunava procenat za vrednovanje minulog rada.

Sudija ne može da uz platu prima i penziju ostvarenu u skladu sa posebnim propisima.

Posebno o nestručnom vršenju funkcije

~~Član 63.~~

~~Nestručnim se smatra nedovoljno uspešno vršenje sudijske funkcije, ako sudija dobije ocenu „ne zadovoljava“, shodno kriterijumima i merilima za vrednovanje rada sudija.~~

IZJAVA O USKLAĐENOSTI PROPISA SA PROPISIMA EVROPSKE UNIJE

1. Ovlašćeni predlagač propisa - Vlada

Obrađivač: Ministarstvo pravde

2. Naziv propisa

Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o sudijama
Draft Law on Amendments to the Law on Judges

3. Usklađenost propisa sa odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Sporazum),:

a) Odredba Sporazuma koja se odnose na normativnu sadržinu propisa,

Naslov VII. – PRAVOSUĐE, SLOBODE I BEZBEDNOST – član 80. – Jačanje institucija i vladavina prava.

b) Prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma,

v) Ocena ispunjenosti obaveze koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma,

Naslov VII. – PRAVOSUĐE, SLOBODE I BEZBEDNOST – član 80. – Jačanje institucija i vladavina prava.

g) Razlozi za delimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveza koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma,

d) Veza sa Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije.

4. Usklađenost propisa sa propisima Evropske unije:

a) Navođenje odredbi primarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,

b) Navođenje sekundarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,

v) Navođenje ostalih izvora prava Evropske unije i usklađenost sa njima,g) Razlozi za delimičnu usklađenost, odnosno neusklađenost,

d) Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti propisa sa propisima Evropske unije.

5. Ukoliko ne postoje odgovarajuće nadležnosti Evropske unije u materiji koju reguliše propis, i/ili ne postoje odgovarajući sekundarni izvori prava Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost treba obrazložiti tu činjenicu. U ovom slučaju, nije potrebno popunjavati Tabelu usklađenosti propisa. Tabelu usklađenosti nije potrebno popunjavati i ukoliko se domaćim propisom ne vrši prenos odredbi sekundarnog izvora prava Evropske unije već se isključivo vrši primena ili sprovođenje nekog zahteva koji proizilazi iz odredbe sekundarnog izvora prava (npr. Predlogom odluke o izradi strateške

procene uticaja biće sprovedena obaveza iz člana 4. Direktive 2001/42/EZ, ali se ne vrši i prenos te odredbe Direktive).

6. Da li su prethodno navedeni izvori prava Evropske unije prevedeni na srpski jezik?

- Ne.

7. Da li je propis preveden na neki službeni jezik Evropske unije?

8. Učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti.

U postupku pripreme Predloga zakona o izmenama i dopunama Zakona o sudijama nije ostvarena saradnja sa Evropskom komisijom, s obzirom da za izradu predmetnog akta nije bilo neophodno ostvariti ovaj konkretni oblik saradnje.